

Innspill til Stortingsmeldingen om bærekrafts arbeidet i Norge:

På vegne av Norsk Bioenergi takker vi for muligheten til å gi innspill til Stortingsmeldingen om bærekrafts arbeidet i Norge. Vi ønsker å belyse den viktige rollen bioenergi kan spille i overgangen til et bærekraftig lavutslippssamfunn, og hvordan en helhetlig tilnærming til energibruken i Norge kan bidra til å nå våre nasjonale og globale klimamål.

Norsk Bioenergiforening (Nobio) representerer den norske bioenergiindustrien og jobber for økt bruk og lønnsom produksjon av bærekraftig bioenergi i Norge. Våre medlemmer opererer i hele verdikjeden, fra produksjon av biobrensler til leveranse av ferdige produkter som varme, biogass, biokull og biodrivstoff.

Utnytt dagens løsninger – bioenergi som en nøkkelfaktor

Det er avgjørende at vi tar i bruk de gode løsningene som allerede eksisterer. Vi kan ikke utelukkende sette søkelys på teknologiske løsninger som ligger mange år frem i tid, men må i stedet utnytte eksisterende teknologier for å sikre en raskere overgang til et lavutslippssamfunn. Bioenergi er en moden teknologi som allerede i dag bidrar til redusert klimabelastning og skaper arbeidsplasser, særlig i distriktene. Dette gjør bioenergi til en nøkkelfaktor i den grønne omstillingen.

Bioenergiens bidrag til Norges klimamål

Bioenergi er en viktig del av energimiksen og kan bidra betydelig til å redusere Norges CO₂-utslipp, særlig i sektorer hvor elektrifisering er utfordrende, som transport, industri og oppvarming av bygg. Ved å utnytte biomasse til varmeproduksjon, elektrisitet og biodrivstoff, kan Norge redusere sine samlede utslipp og samtidig sikre energisikkerhet. Kombinert med teknologi som karbonfangst og lagring (CCS), kan bioenergi også oppnå netto negative utslipp, noe som kan være avgjørende for å nå våre langsiktige klimamål.

Sirkulær økonomi og lokal verdiskaping

En styrket satsing på bioenergi vil også bidra til å fremme en sirkulær økonomi i Norge. Bioenergi utnytter ressurser fra skogbruk, jordbruk og avfallssektoren, som ellers kunne gått til spille. Dette vil skape verdier og arbeidsplasser i distriktene, samtidig som det reduserer avfall og utnytter naturressurser på en bærekraftig måte. Særlig i distriktene kan bioenergi skape økonomiske muligheter og grønne arbeidsplasser, som kan opprettholde befolkningsgrunnlaget og styrke den lokale økonomien.

En bred tilnærming og bærekraftig utvikling

Vi etterlyser en større helhetlig forståelse for nødvendigheten av å bruke hele verktøykassen vi allerede har for å bli et lavutslippssamfunn. Bioenergi er en del av løsningen, og vi må sørge for at denne energikilden blir en integrert del av både energipolitikken og den nasjonale strategien for å redusere klimagassutslipp. Det er fristende å se etter fremtidige "superløsninger", men vi må samtidig anerkjenne de praktiske og velprøvde teknologiene som bioenergi representerer i dag.

Innovasjon og teknologiutvikling

Det er også viktig å fremme innovasjon innen bioenergi, spesielt innenfor biovarme, biodrivstoff, biogass og biokull. Dette kan ikke bare bidra til redusert klimabelastning, men også fremme teknologisk innovasjon i norsk industri. Investering i forskning på nye bioenergi-teknologier, som biogassproduksjon og avanserte biodrivstoff, vil styrke Norges posisjon som en ledende aktør innen grønn teknologi.

Rammevilkår og støtteordninger

For å realisere bioenergiens fulle potensial må det etableres forutsigbare og konkurransedyktige rammevilkår. Dette kan inkludere økonomiske insentiver som fremmer investering i bioenergianlegg, støtte til forskningsprosjekter og grønne sertifikater. Regjeringen bør også vurdere å innlemme bioenergi i offentlige anskaffelser og byggeprosjekter, som et ledd i å stimulere markedet.

Konklusjon

Bioenergi er en kritisk løsning for å redusere utslipp og skape bærekraftig verdiskaping i Norge. Ved å bruke de løsningene vi allerede har, kan vi bidra til å nå Norges klimamål på en mer effektiv måte. Vi oppfordrer derfor regjeringen til å prioritere bioenergi i den kommende stortingsmeldingen og sikre at rammevilkårene for produksjon og bruk av bioenergi fremmer bærekraftige løsninger. Vi ser frem til å bidra videre i arbeidet med å bygge et bærekraftig lavutslippssamfunn, der bioenergi får en sentral plass.

Direkte svar på spørsmåla fra invitasjonen:

1. Hva kan være underliggende årsaker til at Norge har forbedringspotensial på de identifiserte delmålene?

En viktig underliggende årsak er mangelfull helhetlig tilnærming og prioritering av eksisterende løsninger, som bioenergi. Ofte er det en tendens til å sette søkelys på nye teknologier som fortsatt er under utvikling, mens vi unnlater å fullt ut utnytte allerede tilgjengelige, modne teknologier som bioenergi. En annen faktor er at rammevilkårene for bioenergi og andre bærekraftige løsninger ikke alltid er tilstrekkelig stabile og forutsigbare. Dette gjør det utfordrende for næringslivet å investere langsiktig i bærekraftige prosjekter. I tillegg kan kompleksiteten i regelverk og manglende økonomiske insentiver hemme utviklingen av bærekraftig produksjon og forbruk.

2. Hva er viktigst å ta tak i for å få bærekraftig forbruk og produksjon? Hvilke ulike hensyn bør belyses?

Det viktigste er å utnytte hele verktøykassen vi allerede har tilgjengelig for å oppnå bærekraftig forbruk og produksjon. Bioenergi bør prioriteres som en pålitelig og tilgjengelig energikilde som kan redusere utslipp umiddelbart. Det er også viktig å utvikle en mer sirkulær økonomi der biologisk avfall, spesielt fra landbruk og skogbruk, omgjøres til energi i stedet for å gå til spille. Videre må vi sikre at bærekraftig energiproduksjon ikke skjer på bekostning av naturmangfold eller jordkvalitet. Dette krever klare sertifiseringsordninger og en bærekraftig forvaltning av ressurser.

Økonomiske insentiver, som tilskuddsordninger og grønn skattlegging, er også viktige tiltak for å stimulere til overgangen fra fossilt til fornybart, og for å gjøre bærekraftige løsninger mer attraktive for næringslivet.

3. Hvordan fremme samarbeid og partnerskap innenfor det offentlige, samt mellom det offentlige, privat sektor og sivilsamfunnet?

For å fremme samarbeid er det avgjørende å etablere sterke partnerskap som fremmer innovasjon og kunnskapsdeling. Regjeringen bør legge til rette for plattformer hvor offentlig sektor, privat næringsliv og sivilsamfunnet kan samarbeide om felles prosjekter og mål. Offentlige myndigheter kan spille en aktiv rolle ved å sikre langsiktige, forutsigbare rammebetingelser som støtter opp under privat sektor sine investeringer i bioenergi og bærekraftige løsninger. I tillegg bør det legges til rette for internasjonalt samarbeid for å dele beste praksis og teknologiske løsninger på tvers av landegrensene.

Samarbeidsprosjekter som involverer både næringsliv og lokalsamfunn, slik som bioenergianlegg som utnytter lokalt biologisk avfall, kan være eksempler på hvordan bærekraftige løsninger også kan bidra til lokalsamfunnets verdiskaping og velferd.

4. Har dere eksempler på initiativer som har vært vellykket innenfor dette undertemaet (lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt)?

- **Regionalt: Fjernvarmeanlegg basert på bioenergi** – Flere steder i Norge har fjernvarmeanlegg basert på bioenergi vist seg som en vellykket løsning for å redusere CO₂-utslipp og samtidig sikre stabil energiforsyning. Anleggene har også bidratt til lokal verdiskaping og arbeidsplasser, særlig i distriktene.
- **Nasjonalt: Norges satsing på biogass** – Produksjon av biogass fra avfall, spesielt i landbruket og fra matavfall, har bidratt til reduserte utslipp og økt utnyttelse av avfallsressurser. Biogass brukes til oppvarming, strømproduksjon og som drivstoff, og representerer en viktig del av Norges grønne omstilling.
- **Internasjonalt: Sverige sitt frie prisregime for fjernvarme** – Sverige har hatt suksess med fri prisdannelse i fjernvarmemarkedet, noe som har ført til konkurransefortrinn og en dynamisk utvikling av nye, bærekraftige energiløsninger.

Med vennlig hilsen

Henriette Vivestad
Daglig leder
Norsk Bioenergiforening

Katharina Månun
Styreleder
Norsk Bioenergiforening